

פירוש המאירי משלי כ, יא

ממנו תהיה ההנהגה בו. ולי עוד בו לפרש הערה על החכם הצעיר בימים שלא יבהילנו השער הלבן אשר בראש הזקן ובזקנו אם יכיר היותו כסיל ונבער מדעת עד שתביאהו יראתו ממנו לאחוז בדרכיו, אבל יעמוד כנגדו ויחשיבנו ליותר צעיר ממנו בעיניו, כאמרם ז"ל ¹³ יכול אפילו זקן אשמאי וכו', ר"ל בור מלשון והאדמה לא תשם (בראשית מז יט) שתרגומו לא תיבור, וענין הכרה בזה במקום חשיבות וערך, כענין ולא נכר שוע לפני דל (איוב לד יט), כלומר לא נערך ולא נחשב השוע בעיני הדל עד שידמה לו כאלו לא הכירו. וכן אצלי לפרש ענין ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו (בראשית מב ח), כלומר הוא החשיבם והסתכל במחשבתו והעריכם כשבאו לידו, מה שהם לא עשו כך כשבא לידם, ועל זה אמר הנה לפי מעלליו יחשב הנער אחר שפעלו זך וישר. ואולי

רמב"ן בראשית מב, ח

מדעתו שיבאו שם, והם לא הכירוהו, שלא נתנו לבם שיהיה העבד אשר מכרו לישמעאלים הוא השליט על הארץ:

רבי יהונתן אייבשיץ – תפארת יהונתן בראשית מב, ח

(ח) ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו. ופירש"י שיצא מאצלם בלא חתימת זקן ועכשיו בא בחתימת זקן. אבל העולם מקשין בזה קושיא עצומה, הא זבולון כי הוי נער קטן כשיצא יוסף מבית אביו והיאך היה מכירו. ונראה לפרש פירוש מספיק, דידוע דזקן הוא חותמו של הקב"ה והם י"ג דיקונ' דדיקנא והוא אמת, והנה הטעם שמכרו ליוסף דאמרו מורד במלכות הוא ודנו אותו בדין תורה, אבל לפני משורת הדין לא הלכו עמו, וזהו שיצא מאצלם בלא חתימת זקן שהוא חותמו של הקב"ה לעשות לפני משורת הדין שהוא אמת, אבל יוסף הולך עמם לפני משורת הדין, וזה שבא בחתימת זקן בחותמו של הקב"ה שהוא אמת.

בית יעקב – רבי יעקב ליינר – מקץ יג

שכח החכם וזכו לכתוב (מקץ) ויכר יוסף את אחיו וסם לא הכירוהו ודרשו ע"ז במדרש רב (מקץ לא) סוף שתימן בחתימת זקן ויכר יוסף את אחיו. וסם לא הכירוהו שלא הכירוהו בחתימת זקן. ובענין סוף כדוע לודעי מן שנסדיקנא קדישא כח עיקר הקדושה וכאשר נעלם מהם יוסף סדיק לא הכירוהו את סיקרות וסקדושה שנמלא ביוסף סדיק ולאו לוקא הקדושה מיוסף סדיק אך קדושה עצמם ג"כ לא הכירוהו ונעלם מהם כסם אורות גדולים כי החכם נסתר ונעלם מהם. וזו ג"כ רמז כנר מוכס שאמרו צ"ס (שבת